

Częstochowa, 28.12.2017

Prezydent Miasta Częstochowa, Krzysztof Matyjaszczyk

Rada Miasta Częstochowy
Ul. Śląska 11/13
42-217 Częstochowa

Petycja w interesie publicznym

Na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (Dz.U. z 2014r., poz. 1195) zwracamy się z do Prezydenta i Radnych z petycją o zwołanie sesji nadzwyczajnej Rady Miasta w pierwszej połowie stycznia 2018 oraz uchwalenie w jej trakcie nadania nowych nazw ulicom zmienionych przez Wojewody Śląskiego drogą Zarządzeń Zastępczych:

- Zarządzenie nr NPII.4131.4.14.2017 ws zmiany nazwy ulicy Oskara Langego na Żołnierzy Niezłomnych
- Zarządzenie nr NPII.4131.4.15.2017 ws zmiany nazwy ulicy Leona Kruczkowskiego na ppłk. Zygmunta Żywockiego
- Zarządzenie nr NPII.4131.4.16.2017 ws zmiany nazwy ulicy Zygmunta Berlinga na por. Hieronima Dudwała

Apelujemy o zmianę nazw powyższych ulic na następujące:

- Oskara Langego na Antoniego Langego
- Leona Kruczkowskiego na Kazimierza Kruczkowskiego
- Zygmunta Berlinga na Petera Berlinga

Ponadto wnosimy o zmianę nazwy ulicy Józefa Wasowskiego na Jerzego Wasowskiego z racji faktu, że obecny patron również podpada pod *Ustawę o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej oraz pomniki* i istnieje zagrożenie, że Wojewoda w najbliższym czasie wyda kolejne zarządzenie zastępcze bez konsultacji z osobami zamieszkującymi ulicę.

UZASADNIENIE

Naszym zdaniem, zmiana nazw ulic powinna być skonsultowana przez wojewodę ze społecznością lokalną, czego nie uczyniono. Z naszych informacji wynika, że mieszkanki i mieszkańcy nie chcą zmian. Wiele osób nie zgadza się z obecnie przyjętą narracją gloryfikującą Żołnierzy Niezłomnych [inaczej Wyklętych], którzy będą patronem dotychczasowej ulicy Oskara Lange. Wśród „Żołnierzy Wyklętych” obok bohaterów takich jak rotmistrz Witold Pilecki byli również zbrodniarze tacy jak Zygmund Szendzielarz „Łupaszka” czy Romuald Rajs „Bury”, którzy dopuścili się mordów na ulicy cywilnej, w tym dzieciach. Nie są to osoby godne patronowania jakiegokolwiek ulicy w Częstochowie. Mieszkanki i mieszkańcy przyzwyczaili się do zamieszkiwania na ulicach Langego,

Kruczkowskiego, Berlinga i nie chcą zmiany adresu. Ponieważ nazwy tych ulic, zgodnie z ustawą, muszą zostać zmienione (nawet wbrew społeczności lokalnej), celem samorządu powinno być uczynienie tego procesu jak najmniej dotkliwego dla osób je zamieszkujących. Pomimo faktu, że rada miasta miała wiele czasu by samodzielnie dokonać wiążących decyzji, nie uczyniono tego, przez co inicjatywę powziął wojewoda.

Osobiście nie jesteśmy zwolennikami odgórnie narzuconej przez rząd „dekomunizacji”. Nie jest naszym celem ocena postaci, które mimo epizodu współpracy z PRLowską władzą, mają w swoim życiorysie znaczne zasługi dla polskiego społeczeństwa. Oskar Lange był po II Wojnie Światowej, obok Michała Kaleckiego, jednym z niewielu polskich ekonomistów cenionych na Zachodzie a twórczość Leona Kruczkowskiego ukształtowała kilka powojennych pokoleń. Jednakże zgodnie z tzw. ustawą dekomunizacyjną patroni ci muszą zostać wymienieni na nowych. Naszym zdaniem, by cały proces przebiegł jak najłagodniej, z troską o mieszkanki i mieszkańców ulic, należy „komunistycznych” patronów zamienić na nowych o nazwiskach zbieżnych z dotychczasowymi. W ten sposób mieszkańcy ulicy Oskara Lange staliby się mieszkańcami ulicy Antoniego Lange, ulica Leona Kruczkowskiego stałaby się ulicą Kazimierza Kruczkowskiego, ulica Zygmunta Berlinga ulicą Petera Berlinga, a ulica Józefa Wasowskiego ulicą Jerzego Wasowskiego.

Obecnie na podpis Prezydenta RP, Andrzeja Dudy, czeka nowelizacja *Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki* (druk sejmowy nr 2115). Zakłada ona, że zmiana nazw ulic nadanych drogą zarządzenia zastępczego poprzez uchwałę rady miasta będzie znacznie utrudniona (potrzebna będzie zgoda wojewody oraz Instytutu Pamięci Narodowej). Uważamy, że w związku z tym należy zamiast zaskarżenia tychże zarządzeń do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (procedury sądowe trwają długo), jak najszybciej zmienić nowe nazwy na kolejne – na patronów o nazwiskach zbieżnych z dotychczasowymi, tak by zmiana w jak najmniejszym stopniu dotknęła mieszkanki i mieszkańców „dekomunizowanych” ulic. Zgodnie z prawem inicjatywa w tej sprawie należy do Rady Miasta Częstochowa. Poniżej przedstawiamy sylwetki postulowanych przez nas patronów:

Peter Berling - niemiecki producent filmowy, pisarz i aktor. Zagrał w ponad 130 filmach, w tym Wernera Herzoga, Martina Scorsese, Helmuta Dietla, Jean-Jacques Annauda, Volkera Schlöndorffa. Był również znany jako producent (m.in. dla Rainera Wernera Fassbindera), krytyk i kronikarz. Napisał też kilka scenariuszy lub nad nim pracował, w tym w kontrowersyjnym filmie *Play We Love* z 1977 roku. Mieszkał od 1969 roku w rzymskiej dzielnicy Trastevere. Zmarł w 2017 roku w Rzymie.

Antoni Lange – polski poeta, tłumacz, filozof-mystyk, poliglota, krytyk literacki, dramatopisarz, powieściopisarz i lewicowy publicysta, zaliczany do pierwszego pokolenia poetów Młodej Polski. Przez pewien czas również redaktor warszawskiego „Życia”. Był pierwszym w Polsce tłumaczem poezji Edgara Allana Poeego oraz Charles’a Baudelaire’a (wraz z Zofią Trzszczkowską).

Kazimierz Kruczkowski – wojskowy, podporucznik, walczył w wojnie obronnej 1939 roku. W czasie okupacji został zaprzysiężony jako żołnierz Armii Krajowej. Po jej rozwiązaniu kontynuował konspiracyjną działalność w WiN-ie. Po zakończeniu wojny, działał w podziemiu. Aresztowany w 1946 roku przez powojenne władze, przeszedł przez ciężkie śledztwo. Ostatecznie skazany został na 10 lat pozbawienia wolności, z których pierwsze

osiem lat odsiedział w ciężkim zakładzie karnym we Wronkach. Zwolniono go dopiero w marcu 1955. Przyjechał na Górny Śląsk i zamieszkał w Zabrze.

Jerzy Wasowski – polski dziennikarz radiowy, kompozytor i reżyser, z zawodu inżynier akustyk. W 1958 roku wraz z Jeremim Przyborą, stworzył telewizyjny Kabaret Starszych Panów, dla którego Wasowski skomponował dziesiątki popularnych piosenek. Komponował również piosenki estradowe, komedie muzyczne. 31 maja 2016 Polskie Radio wspólnie z Fundacją Wasowskich nadało swojemu studiu nagraniowemu S4/6 imię Jerzego Wasowskiego. Uroczystości towarzyszyło odsłonięcie tablicy pamiątkowej.